

Bev. Ibolya képei annyira szíven találtak, hogy úgy jártam, mint az általam oly szívesen emlegetett Johnny Depp a *Halott ember* című Jim Jarmusch-filmben. Akár a vad nyugaton, akár a vad keleten hamar beszerezhet az ember a szívébe egy golyót. Aztán azzal járkál

Jász Attila 65

föl-le jó ideig a világban, erdőkben vagy utcákon, míg végre sikerül rendesen, szépen, jól meghalnia. Ahhoz persze kell egy Oxfordban végzett indián segítő, Nobody. Amikor

VALAKI BESZÉDEI

Czink Ibolya Beatrixről

Senki más nem segíthet. Vagy semmi. Az ember hordozza a szívében a képeket, nem tud megszabadulni tőlük. Ott van, amikor pályázatot ír, amikor reggelizik, amikor zuhanyzik, vagy amikor alszik. Amíg Valaki meg nem szabadít tőlük, el nem kezd beszélni róluk, bennem, hogy rendbe rakja, megfejtse a képek üzenetét.

Mottó. Ami ugyanerről a golyóval vagy képpel a szívben állapotról szól, másképpen:

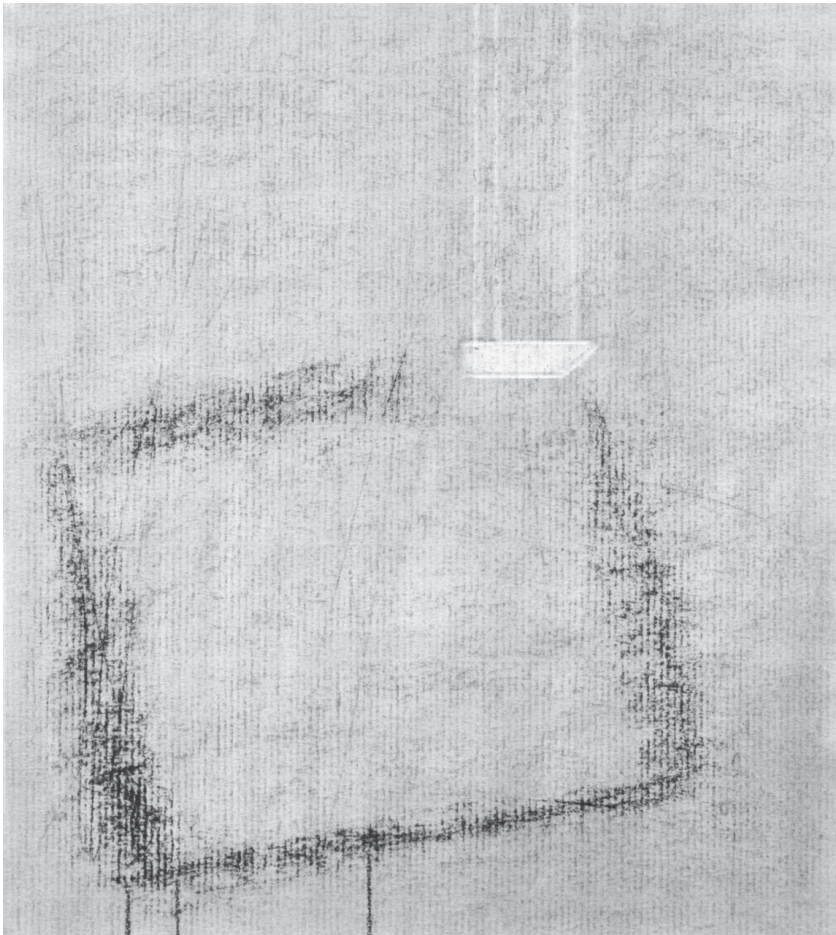
- *Melyik út vezet Istenhez?*

- *Húzd vissza mindkét lábadat, az egyiket a földi, másikat a túlvilági életről és akkor nála vagy. (Hallads – Hamvas Béla fordítása)*

Előljáró beszéd. Czink Ibolya képeinek nézőjének nem kell tisztában lennie az alkotások vallási-bölcseleti háttérével, de nem árt tudni, hogy van neki. Sőt. (Mint ahogy mindannyiunknak van igénye a transzcendenciára. De. Pszt!) És hadd idézzem még kedvenc szúfi költőmet, Rúmit szintén Hamvas (eddig kiadatlan) fordításában, az alázatról, az ego visszaszorításáról, mert ez a gesztus, ahogy Ibolya a témákhoz nyúl, és képet csinál belőlük - simogatja átgondolt ideaképeit, amíg azok meg nem jelennek valahogy a valóságban - ugyanezt a tiszta egyszerűséget sugallja. Amit ismerünk már Hollán Sándortól, Krajcsovics Évától, Vojnics Erzsébettől vagy Nádor Tibortól. Vagyis az előző gondolat kicsit költőiesebben:

Mit tegyünk? Egyáltalán nem ismerem önmagamat. Nem vagyok keresztény, nem vagyok zsidó, sem párszi, sem muzulmán. Nem vagyok keleti, nem vagyok nyugati, nem vagyok szárazföldi, nem vagyok tengeri. Nem a földből származom, sem a keringő égitestekből. Nem a föld szült, nem a víz, nem a levegő, nem a tűz. Nem Isten városából jöttem, nem a porból, nem az öröklétből, nem az örök változásból. Nem ezen a világon vagyok otthon, nem a túlvilágon, nem

a paradicsomban, nem a pokolban. Apám nem Ádám, anyám nem Éva, nem az Édenkertből jöttem és nem az Édenkert angyalától. Az én helyem a nemhely, nyomom a nyomtalan, se test, se lélek, mert szerelmem lelkéé vagyok. Nincs többé kettő. Láttam, hogy a két világ egy. Az egyet keresem, az egyet ismerem, az egyet látom, az egyet hívom. Ő az első, Ő az utolsó, Ő az, aki 66 kint van és aki bent van. Nem tudok mást, mint azt, hogy ő az és ő az, aki. A szerelem italától megittasodtam, a világok szemem elől eltűntek. Foglalkozásom nincs más, mint élvezet és élvezet. Ha életemben egyetlen pillanatot nélkülöd töltöttem, e perctől és ettől az órától fogva le akarom vezetni. Ha ezen a világon egyetlen pillanatot veled tölthetek, mindakét világot eltaposom és diadalittasan táncolok az idők végezetéig.

*Czink Ibolya pasztellképeiről,
finomságuk miatt úgyis csak
versben érdemes beszélni, ha
már... Nem hallgathatok.*

(a fény kútja)

Az ingem legfelső gombját soha sem gombolom be. Nyitva hagyom a lehetőséget, bármi megtörténjen. Akár kút mély magányba, akár a mennybe lehet jutni általa. Előbb-utóbb ugyanaz lesz a kettő. Lefekszem a kertben a földre és a fű illatát elviszem az ingemen. Ne mosd ki, kedves, hogy mindig felismerj róla, ha már nem leszek itt. Emlékezz a kert illatára, a földre, az égre, s meggyógyulsz. Emlékezz, hogy a kútból egyetlen kiút van. A remény. Mindannyian az angyal érkezését várjuk, József, testvérem!

(kába és a bárka)

68

Nem baj, ha a törékeny dolgok eltörnek egyszer. Össze lehet még őket ragasztani a minta alapján. Mert minden dolognak van egy tükörképe a másik világban, ami alapján újraalkotható. Nézőpont kérdése csupán, hogy az alázat örületet is jelent-e? Az örület megszállottságot jelent-e? Mert nem hisszük el, amit nem látunk. És meddig kell törölgetnünk a tükröt, az ént, hogy meglássuk benne az ég üzenetét? Mielőtt eltörne... És volt-e Noénak tükre egyáltalán? És szüksége volt-e rá? Vagy csak türelemre, hitre?

(az üres fészek)

Hol a madár az üres fészekből?
Hova tűnt a csupasz ágak, fagyos
ködpárák, hajnali zúzmarák és a
barnás-szürkés pasztellszínű reg-
gelek között? Nem tudjuk, nem tu-
dunk semmit, de a fészek itt maradt.
A teljesség körkörös lenyomataként.
Figyelmeztetve, a tökéletesség csupán
Isten tulajdonsága lehet. Annyit kell
feltétlenül tudnunk, hogy egy ideig
szárnyalhatunk csak nélküle, agyag-
madárként. Hiába is próbáljuk újra
és újra összeragasztani magunkat,
és elhíttetni, hogy valódiak vagyunk.
Álmunkban kirepülünk a fészekből.

Bef. *Mikor az énekes így beszélt, hogy nem tudom és nem tudom, a török azt mondta, elég. Haraggal kardjához kapott és a rémült énekes felé sújtott.*

70 - *Ha tudsz valamit, mondd meg nekem, ha nem tudsz semmit, fogd be a szád. Ha azt kérdelem, honnan származol, azt feleled, nem a szárazföldről, nem a tengerről, nem Heratból, nem Balkhból, nem Rómából, nem Damaszkuszból,, nem az Eufrátesz mellől, nem Bagdadból, nem Perziából, nem Kínából, és nem a Tigris mellől. Ahelyett, hogy így köntörfalazol, mondd egyszerűen és emberien, hol születted. Ha azt kérdezem, mit ebédeltél ma, mindjárt így felelsz: nem sültet ettem, nem halat, nem sajtot és nem lángost és nem babot és nem cukrot és mézet és tejesételt. Ahelyett, hogy megmondanád, mit ebédeltél, elmondod mindazt, amit nem ettél. Ez a sok nem és nem, tudom, a gyomromra megy.*

Az énekes válaszolt:

- *A cél, amely felé megyek, rejtve van. A sok tagadás értelmét kérde? A tagadás vezet a létező nyomára. És ha a nem és nem számodra kín, mégis az igen-nek illatát hozza neked. Hangszerem csak azt játssza, ami nem, ahogy az igazság csak a halálban tárul fel. Míg az életet nem adtad fel teljesen, fátyol van előtted és nem látsz. Csak, ha a csillagok fény kialszik, látod meg a napot. A kardot fordítsd magad felé. Úss nagyot, barátom, törd össze énedet. Ha itt más tudást akarsz, kövesd a prófétát, meg kell halnod halálod előtt.*

(Rúmi, Hamvas Béla fordítása)